

מחשבת ישראל

לבתי ספר דתיים

לעולים חדשים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה פרק אחד.
לכל שאלה – 20 נקודות; $(20 \times 5) = 100$ נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.
- ד. הוראות מיוחדות: כתוב תשובות קצרות ובהירות. בסס את דבריך על המקורות שלמדת.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

ענה על חמש מן השאלות 1-6 (לכל שאלה – 20 נקודות).

1. א. רבנו בחיי, הקדמה לחובות הלבבות

- (1) רבנו בחיי מתייחס לשלושה סוגי מצוות: מצוות שכליות, מצוות שמעיות ומצוות שבחובות הלבבות. ציין דוגמה אחת של רבנו בחיי או דוגמה אחת משלך לכל אחד משלושת סוגי המצוות.
- (2) רבנו בחיי כתב את מִשַּׁל "העבד וספירת הממון" – מהו המשל ומהו הנמשל? (10 נקודות)

ב. הרב דסלר, מכתב מאליהו

- (1) מה היה אומר הרב דסלר לתלמיד הטוען כי קשה לו להתפלל בכוונה?
- (2) על פי הרב דסלר, הסבר מה הן שתי דרכי ההתבוננות המובילות לאמונה. (10 נקודות)

2. א. חזון איש, אמונה ובטחון

על פי החזון איש, האם המשפט "יהיה טוב" מראה על ביטחון בה? נמק את תשובתך. (10 נקודות)

ב. הרב קוק, איגרות הראי"ה, איגרת תקנ"ה

- (1) על פי הרב קוק, כתוב והסבר מה הם שני הדברים היוצרים את קדושת ישראל.
- (2) על פי הרב קוק, כיצד אפשר לעודד את החכמים ("לוקחי הנפשות") אם הם לא יצליחו להחזיר בתשובה את הרחוקים? (10 נקודות)

3. א. הרב יוסף חיים מבגדד (הבן איש חי), משלי הבן איש חי

- (1) מדוע התורה נקראת אם ולא אב?
- (2) לדעתך, מהו החיסרון בהוכחת מציאות ה' על פי השכל ("השערת השכל")? (10 נקודות)

ב. הרב שמעון שקופ, הקדמה לספר שערי יושר

הסבר מה למד הרב שקופ מן המשפט: "אם אין אני לי מי לי, וכשאני לעצמי מה אני". (10 נקודות)

4. א. רמב"ם, איגרת תימן
הרמב"ם מסביר כי מעמד הר סיני הוא "עמוד שהאמונה סובבת עליו".
הסבר מדוע מעמד הר סיני מחזק את האמונה. (10 נקודות)
- ב. האדמו"ר הרב שלום בער שניאורסון, ספר המאמרים
(1) הסבר את ההבדל בין יצירת כלי בידי בעל מלאכה לבין בריאת העולם.
(2) מה לומד הרב שניאורסון מהבדל זה על השגחת ה'?
(10 נקודות)
5. א. ריה"ל, ספר הכוזרי, מאמר ראשון
מדוע אמר ה"חבר" בתחילת דבריו שהוא מאמין בה' שהוציא את בני ישראל ממצרים, ולא אמר שהוא מאמין בה' שברא את העולם? (10 נקודות)
- ב. הרב סולוביצ'יק, קול דודי דופק
"חסד תובע יותר מדמעה רגעית".
תאר את מידת החסד על פי הרב סולוביצ'יק. (10 נקודות)
6. א. תלמוד בבלי, מסכת נידה
הסבר כיצד דברי התלמוד על התינוק במעי אימו יכולים לעזור לאדם לחיות חיים של תורה ואמונה.
(10 נקודות)
- ב. מדרש הגדול
(1) על פי המדרש, מה גרם לאברהם אבינו להבין שהארץ והשמש לא בראו את העולם?
(2) המדרש מתאר את התהליך של אברהם אבינו בחיפוש אחרי האמת.
על פי המדרש, מדוע זכה אברהם אבינו בסוף התהליך להתגלות של ה'?
(10 נקודות)

בהצלחה!